

ZAHTEVE IN PREDLOGI SPREMEMB TARIFNE PRILOGE H KOLEKTIVNI POGODBI ZA DEJAVNOST TRGOVINE SLOVENIJE

I. Uvod

Na organih obeh sindikatov, podpisnikov KPDT so že od avgusta lanskega leta potekale razprave o potrebi in razlogih za dvig minimalne plače in posledično temu dvig NOP po posameznih Tarifnih razredih. V teh razpravah smo uporabili vse javno dostopne podatke o gibanju plač, tudi v dejavnosti trgovine Slovenije kakor podatke katere sta sindikata zbrala z anketo s pomočjo zaupnikov v sindikalnih organizacijah v posameznih družbah. Zbrali smo tudi več sto plačilnih list iz različnih družb, iz katerih smo poleg izplačane višine plače za posamezne zahtevnosti del lahko ugotovili tudi sam sistem obračuna plač in skladno s KPDT. Na podlagi analiz in primerjav smo v razpravah prišli do naslednjih skupnih ugotovitev (ugotovitve in utemeljitve razlogov za dvig minimalne plače ne bomo navajali, saj so že bile javno objavljene v zahtevah sindikalnih central). Navajamo samo nekatere:

- Povprečna bruto plača v dejavnosti trgovine Slovenije v primerjavi s povprečno bruto plačo v RS zaostaja in dosega 90 % povprečne slovenske bruto plače (v novembru 2009 87,8%). Še posebej je to izrazito za trgovino na drobno, kjer se je zaostajanje za povprečno bruto plačo RS v letih 2000-2008 zelo povečalo. Povprečna bruto plača v trgovini na drobno je tako v letu 2000 dosegala 82,4 % povprečne slovenske bruto plače v letu 2008 pa le še 74,7 %. V letu 2009 se je trend nadaljeval, v mesecu novembru 2009 je tako povprečna bruto plača v trgovini na drobno predstavljala le 71,8 % povprečne bruto plače RS. Menimo, da je to glede na ustvarjene neto čiste dobičke v dejavnosti in višino dodane vrednosti v dejavnosti trgovine neupravičeno;
- prav tako 73,7 % zaposlenih v dejavnosti trgovine Slovenije prejema plače nižje od Slovenskega povprečja; na področju trgovine na drobno pa je takih zaposlenih kar 85,5 % ;
- dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine se od leta 2002 dalje povečuje in je višja od skupne dodane vrednosti na zaposlenega v Republiki Sloveniji. Tako je bila dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine v letu 2008, 37.698 €, skupna dodana vrednost pa 35.279 €;
- Glede na višino ustvarjenih neto čistih dobičkov v RS je dejavnost trgovine takoj za predelovalnimi dejavnostmi na drugem mestu; delež v vseh neto čistih dobičkih pa se je v letu 2008 glede na leto 2007 še povečal, in sicer iz 20,4 % v vseh neto čistih dobičkih na 26,8 %;
- Višina NOP v dejavnosti trgovine je v primerjavi z drugimi dejavnostmi med najnižjimi. Tako ima kar 15 kolektivnih pogodb od 21-ih, višje NOP za I. tarifni razred.;
- Da smo v letu 2006 ob sklenitvi nove KPDT dosegli Evropsko primerljivo razmerje med najnižjo NOP in najvišjo NOP določeni v Tarifni prilogi (1:2,10). Ta usmeritev pa se ni

utrдила v praksi, saj ugotavljamo, da so se v zadnjih letih nenormalno povečala razmerja predvsem znotraj VI. in VII. Tarifnega razreda v posameznih družbah. To povečanje je še posebej izrazito v VII. Tarifnem razredu. V praksi se torej razen z nekaterimi izjemami ni obnesla uveljavitev variabilnega dela osnovne plače;

- Druge ugotovitve, ki jih bomo predstavili v fazi pogajanja.

- II. Na osnovi vseh ugotovitev sindikata podpisnika KPDT ugotavljata, da je potrebno v Tarifni prilogi uveljaviti najnižjo ceno dela za najbolj enostavna dela, ki jo je potrebno določiti v višini minimalne plače. Ta naš predlog utemeljujemo s tem, da so v najnižji osnovni plači že upoštevani tudi dodatki za težje pogoje dela. Določitev višine minimalne plače kot najnižjo ceno dela je primerljiva tudi z rešitvami v mnogih državah Evropske Unije. Na osnovi tega predlagamo, da se od _____ dalje določijo NOP v naslednji višini:

Najnižje osnovne plače od _____ za posamezne tarifne razrede znašajo:

Tarifni razred		Najnižja osnovna plača v EUR
I.	Enostavna dela	734,15
II.	Manj zahtevna dela	799,05
III.	Srednje zahtevna dela	883,40
IV.	Zahtevna dela	974,21
V.	Bolj zahtevna dela	1.090,95
VI.	Zelo zahtevna dela	1.285,57
VII.	Visoko zahtevna dela	1,541,72

Z uveljavitvijo gornjega predloga NOP bi osnovna plača v VI. Tarifnem razredu dosegla povprečno plačo v dejavnosti trgovine.

- III. Predlog nove višine povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkih je naslednji:

Prehrana med delom – **4.60 €**

Povračila stroškov za vsak polni kilometer – **0,17 €**

Regres za letni dopust za leto 2010 – **850 €**

Solidarnostna pomoč (v primeru smrti delavca najmanj) – **800,00 €**

(v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca) – **400,00 €**

V času sklepanja nove KPDT v letu 2006, smo določili višino povračila stroškov prehrane med delom na osnovi podatkov o cenah malice tistih ponudnikov, ki se pretežno ukvarjajo s tovrstnimi storitvami. Te cene so se v letu 2006 gibale od 3,20 € in 3,80 € (preračunano SIT – EUR). Te cene so se z uvedbo EUR-a do danes zvišale več kot je bila rast življenjskih stroškov in v tem trenutku se gibljejo med 4,00 € in 5,20 €.

S povišanjem zneska povračila prevoznih stroškov za polni kilometer bi se uskladili z višino določeno po uredbi, saj menimo, da bi to prispevalo tudi k večji pripravljenosti zaposlenih na mobilnost pri prerazporejanju zaposlenih iz kraja v kraj.

S predlogom višine regresa pa želimo uveljaviti dogovor, ki sicer ni bil nikoli zapisan, da glede na določen odnos v strukturi izplačila regresa v gotovinski oz. negotovinski obliki (55:45) to kompenziramo z določitvijo večjega zneska.

IV. Način usklajevanja NOP v prihodnje določimo v Tarifni prilogi. Naš predlog bo temeljil na usklajevanju NOP z višino življenjskih stroškov in določenega dela produktivnosti.

V. Zaključek

Gornji predlogi so izraz zahtev članov sindikata in tudi ostalih zaposlenih in so bili kot zahteve sprejeti na najvišjih organih podpisnikov KPDT. Pogajalske skupine obeh sindikatov pa so dobile mandat za uskladitev zahtev, in to je z omenjenim predlogom že realizirano.

Na osnovi pooblastila pogajalskih skupin so gornje gradivo pripravili Tinka Jamnik, Andreja Poje in Ladislav Kaluža.